

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Janusz Sulima (spr.)
Sędziowie	SSA Andrzej Czapka SSA Alina Kamińska
Protokolant	Barbara Mosiej

przy udziale prokuratora Krystyny Ciwoniuk

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2021 r. sprawy:

J. J. s. F. oskarżonego z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 156 §1 pkt 1 i 2 k.k. w zb. z art. 157 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. w zw. z art. 57a §1 k.k. i z art. 190 §1 k.k.

z powodu apelacji obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 26 stycznia 2021 r., sygn. akt II K 8/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w ramach czynu przypisanego w punkcie I oskarżonego J. J. uznaje za winnego tego, że w dniu 28 października 2019 r. w m. C., gm. P., okręgu (...), uderzając widłami po głowie oraz tułowiu C. T., doprowadził do jego upadku, a następnie zadawał kolejne uderzenia doprowadzając do utraty przez pokrzywdzonego przytomności i powodując w ten sposób u niego obrażenia w postaci rany ciężkiej głowy okolicy potylicznej prawej, stłuczenia wargi górnej, złamania kości nosa i przednich ścian zatok szczękowych, stłuczenia wargi górnej oraz otarcia naskórka w okolicy nadbrzusza, które to obrażenia skutkowały rozstrojem jego zdrowia na okres powyżej 7 dni i swoim działaniem narażał pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci: uszkodzenia gałki ocznej skutkującej ślepotą jednooczną, co stanowiłoby inne ciężkie kalectwo, uszkodzenia obu oczu z utratą widzenia, powstania krwiaków wewnątrzczaszkowych, co stanowiłoby chorobę realnie zagrażającą życiu, to jest czynu z art. 157 §1 k.k. w zb. z art. 160 §1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 157 §1 k.k. w zb. z art. 160 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. skazuje go, zaś na podstawie art. 157 §1 k.k. w zw. z art. 11 §3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. K. 738 złotych, w tym 138 złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

WZÓR FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 62/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 26 stycznia 2021 r., sygn. akt II K 8/20			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
oskarżyciel posiłkowy			
oskarżyciel prywatny			

obrońca		
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
inny		
1.3. Granice zaskarżenia		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
na korzyść na niekorzyść	w całości	
w części	co do winy	
co do kary		
	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu	

	przypisanego oskarżonemu	
	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
	art. 439 k.p.k.	

	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
uchylenie	zmiana			
2. USTALENIE FAKTÓW W ZWIĄZKU Z DOWODAMI PRZEPROWADZONYMI PRZEZ SĄD ODWOŁAWCZY				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.2. Ocena dowodów				

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW I WNIOSKÓW			
Lp.	Zarzut		
1 2.	obraza przepisów postępowania, która mogła mieć	zasadny częściowo zasadny	

**wpływ na treść
orzeczenia w
postaci art. 2
§2 k.p.k., art.
4 k.p.k., art.
7 k.p.k. w
zw. z art. 410
k.p.k. poprzez
przeprowadzenie
oceny dowodów
w sposób
dowolny i
sprzeczny z
zasadami
prawidłowego
rozumowania, co
w konsekwencji
doprowadziło do:**

**a) uznania
wyjaśnień
oskarżonego za
niewiarygodne
co do przebiegu
samego
zdarzenia i
przyjęcia zeznań
pokrzywdzonego
jako podstawy
przypisania
oskarżonemu
sprawstwa i
winy
zarzucanego
czynu, mimo że
to pokrzywdzony
w dniu zdarzenia
dążył do
konfrontacji z
oskarżonym i
nakłaniał osoby
trzecie, w tym
małoletnie, do
pobicia
oskarżonego,**

**b) uznania
zeznań S. B. i D. T.
za wiarygodne,
podczas gdy**

niezasadny

*osoby te wraz
C. T. w sposób
wulgarny i
agresywny
odnosiły się do
oskarżonego w
dniu zdarzenia, a
ponadto pomimo
dążenia
oskarżonego do
uniknięcia
starcia poprzez
schronienie się
w domu K.
T., uniemożliwiły
mu to.*

*błąd w
ustaleniach
faktycznych
przyjęty za
podstawę
orzeczenia i
mający wpływ
na jego treść
polegający na
uznaniu, że
oskarżony
popełnił czyn
zabroniony na
szkodę
pokrzywdzonego,
podczas gdy
prawidłowa
ocena materiału
dowodowego
winna prowadzić
do wniosku, że
oskarżony
odpierał
bezpośredni,
bezprawny
zamach na swoje
zdrowie i życie,
stosując sposób
obrony
współmierny do
niebezpieczeństwa
zamachu.*

Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny

Wbrew twierdzeniom obrońcy dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena zebranych dowodów nie wymyka się poza ramy nakreślone przez art. 7 k.p.k. Jest ona zgodna z zasadami racjonalnego rozumowania i wskazaniami wiedzy.

Sąd Okręgowy wziął pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy zarówno korzystne, jak i niekorzystne dla oskarżonego. Tym samym niezasadny jest zarzut naruszenia wyrażonej w art. 4 k.p.k. zasady obiektywizmu.

Nie mamy zaś do czynienia z naruszeniem art. 410 k.p.k., gdy sąd opiera swoje rozstrzygnięcie jedynie na dowodach, którym dał

wiarę.
**Niemożliwe jest
przecież
czynienie ustaleń
na podstawie
sprzecznych ze
sobą dowodów.
Istotne jest, aby
sąd wziął pod
uwagę wszystkie
dowody i
wyjaśnił w
pisemnych
motywach,
dlaczego
pewnym
dowodom nie dał
wiary.**

**Słusznie Sąd
pierwszej
instancji uznał za
niewiarygodne
wyjaśnienia
oskarżonego co
do przebiegu
samego
zdarzenia. Nie
znajdują one
potwierdzenia w
żadnym
dowodzie
osobowym. Nie
korespondują
one również z
oceną i opisem
obrażeń
doznanych przez
pokrzywdzonego.**

**Z kolei wbrew
twierdzeniom
autora apelacji
Sąd pierwszej
instancji
zasadnie uznał
za wiarygodne
zeznania D. T. i
S. B.. Podkreślić
należy, że**

**świadczenie ci w
swoich
zeczaniach
podawali
okoliczności
również
stawiające w
niekorzystnym
świece
pokrzywdzonego.
Brak jest zatem
podstaw do
podważania ich
obiektywizmu. D.
T. zeznał między
innymi, że
oskarżony i
pokrzywdzony
dokuczali sobie
wzajemnie. Z
kolei S. B. zeznał,
że C. T. wyzywał
oskarżonego.
Przyznał też,
że pokrzywdzony
chciał mu
zapłacić, żeby
pobić
oskarżonego.
Okoliczność ta
bynajmniej nie
świadczy o tym,
że zeznania S. B.
są
niewiarygodne.
Wręcz
przeciwnie,
skoro podawał
on w swoich
zeczaniach
okoliczności
ewidentnie
niekorzystne dla
pokrzywdzonego,
to nie sposób
uznać, że jego
zeznania były
tendecyjnie
niesprzyjające
dla oskarżonego.**

Mało tego S. B. zeznał, że „inicjatorem bójki był chyba C. T., bo oskarżony poszedł odstawić rower, a T. za nim poszedł i oskarżony pewnie we własnej obronie walnął go widłami”.

Podkreślić jednakże należy, że z całokształtu depozycji S. B. bynajmniej nie wynika, że oskarżony działał w warunkach obrony koniecznej. Z jego zeznań wynika bowiem, że pokrzywdzony podszedł do oskarżonego, kiedy ten odstawiał rower. Z zeznań S. B. wcale nie wynika, że C. T. w jakikolwiek sposób zamachnął się na J. J.. W śledztwie zeznał też, że kiedy pokrzywdzony stał przed wejściem do budynku, oskarżony podbiegł do niego z widłami i pchnął go rękami na ścianę, w wyniku czego C.

*T. przewrócił się.
S. B. podał też,
że J. J. widłami
uderzył leżącego
na ziemi
pokrzywdzonego.
Zauważył
wówczas, że
pokrzywdzony
miał rozciętą
głowę. Rana
mocno krwawiła.
Po tym, jak
oskarżony
uderzył widłami,
złamała się
metalowa część
wideł. W rękach
J. J. pozostał
trzonek. S. B.
zeznał, że
oskarżony tym
trzonkiem
uderzył leżącego
dalej na ziemi
pokrzywdzonego.
Zeznania S. B.
korespondują z
zeznaniami D.
T.. Ten świadek
również zeznał,
że oskarżony
uderzył
pokrzywdzonego
widłami w głowę,
kiedy ten na
skutek
wcześniejszych
uderzeń
przewrócił się na
ziemię. Faktem
jest, że między
zeznaniami S.
B. a zeznaniami
D. T. istnieją
różnice. Wbrew
jednak pozorom
świadczą one
o prawdziwości
relacji obu tych*

świadków.
Zdarzenie było
bardzo
dynamiczne i
czymś
naturalnym jest,
że odmiennie
zarejestrowali w
swojej pamięci
jego przebieg.
Gdyby
identycznie
przedstawili
przebieg
zdarzenia,
mogłoby to
sugerować, że
domówili się
co do treści
swoich zeznań. W
każdym razie ich
zeznania
kategorycznie
przeczą tezie
autora apelacji,
że oskarżony
działał w
warunkach
obrony
koniecznej.

Wbrew
twierdzeniom
obrońcy z
zebranych
dowodów
bynajmniej nie
wynika, że S. B. i
C. T. chcieli pobić
oskarżonego. To,
że pokrzywdzony
nakłaniał S. B.
do pobicia
oskarżonego,
wcale nie
oznacza, że S.
B. przystał na
to. Zupełnie zaś
oderwana od
dowodów jest

teza obrońcy,
że oskarżonego
chciała pobić
grupa osób.
Również to, że
pokrzywdzony
wyzywał
słowami
wulgarnymi
oskarżonego,
wcale nie
oznacza, że chciał
go pobić. Brak
jest
jakichkolwiek
racjonalnych
podstaw do
przyjęcia, że
oskarżony
uderzając
pokrzywdzonego
widłami
uprzedził jego
atak. Podkreślić
też należy, że
uderzenie
widłami w głowę
pokrzywdzonego
oskarżony zadał,
kiedy C. T. leżał
na ziemi, nie
mając
jakichkolwiek
możliwości
nawet
obronienia się, a
co dopiero ataku.
Kiedy oskarżony
zadawał
pokrzywdzonemu
cios widłami
w głowę, w
wyniku czego
spowodował
najcięższe
obrażenia, nie
może być
jakiegokolwiek
mowy o obronie
koniecznej, skoro

<p>C. T. leżał wówczas na ziemi. W tych okolicznościach brak jest też racjonalnych podstaw do uznania, że oskarżony działał w warunkach przekroczenia granic obrony koniecznej.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.</p>	<p>zasadny częściowo zasadny niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Niazasadność zarzutów apelacyjnych determinowała nieuwzględnienie wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>	<p><i>Poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu czynu.</i></p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p><i>Brak jest podstaw do uznania, że oskarżony swoim zachowaniem bezpośrednio zmierzał do spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszkodzenia ciała, o jakim mowa w art. 156 §1 k.k. Przede wszystkim opis przypisanego oskarżonemu czynu nie zawiera wszystkich elementów stanowiących znamiona usiłowania spowodowania ciężkiego uszkodzenia ciała. Usiłowanie</i></p>		

popętnienia
zbrodni z art. 156
§1 pkt 1 i 2
k.k. nie polega
na bezpośrednim
narażaniu
pokrzywdzonego
na określone w
tym przepisie
skutki. Jeżeli
oskarżony w
zamiarze co
najmniej
ewentualnym
narażał
pokrzywdzonego
na ciężkie
uszkodzenie
ciała, to
wyczerpał
znamiona
występku
określonego w
art. 160 §1
k.k. Nie ulega
zaś najmniejszej
wątpliwości, że J.
J. uderzając C. T.
widłami w głowę
przewidywał i
godził się na to,
że w ten sposób
bezpośrednio
naraża
pokrzywdzonego
na skutki
określone w art.
156 §1 pkt. 1 i
2 k.k. w postaci
uszkodzenia
gałki ocznej
skutkującej
ślepotą
jednooczną bądź
uszkodzenia obu
oczu z utratą
widzenia, bądź
też powstania
krwiaków
wewnątrzczaszkowych,

co stanowiłoby chorobę realnie zagrażającą życiu. Każde uderzenie widłami w głowę może spowodować takie skutki, czego świadomy jest każdy przeciętny człowiek. Tak więc J. J. uderzając C. T. w głowę widłami spowodował u niego obrażenia ciała określone w art. 157 §1 k.k. i jednocześnie bezpośrednio naraził go na ciężkie uszkodzenie ciała. Tym samym jednym swoim zachowaniem wyczerpał jednocześnie znamiona występku z art. 157 §1 k.k. i występku z art. 160 §1 k.k. Stąd też jego zachowanie, zgodnie z dyspozycją art. 11 §1 k.k. podlega kumulatywnej kwalifikacji z obu tych przepisów ustawy.

5.
ROZSTRZYGNIECIE

SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmiana kwalifikacji prawnej przypisanego czynu i wymierzenie na nowo oskarżonemu kary pozbawienia wolności.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Zakwalifikowanie zachowania oskarżonego jako występku z	

art. 157 §1 k.k. w
zb. z art. 160 §1
k.k. zamiast jako
zbrodni z art. 13
§1 k.k. w zw. z art.
156 §1 pkt 1 i 2 k.k.
w zb. z art. 157 §1
k.k. pociągało za
sobą konieczność
wymierzenia mu
na nowo kary,
Rozstrzygając o
karze wzięto pod
uwagę ustalone
przez Sąd
Okręgowy
okoliczności
obciążające i
łagodzące.
Przed
wszystkim
należy
podkreślić, że
zachowanie
oskarżonego
odznaczało się
znacznym
stopniem
szkodliwości
społecznej. J. J.
działał z niskich
pobudek, gdyż
z zemsty i
niepohamowanego
gniewu. W chwili
czynu znajdował
się pod wpływem
alkoholu. Z
drugiej strony
należało wziąć
pod uwagę
prowokacyjne
zachowanie
pokrzywdzonego,
który znajdował
się w stanie
nietrzeźwości.
Oskarżony cieszy
się pozytywną
opinią

środowiskową.
Zgodzić się
należy z Sądem
Okręgowym, że
oskarżony jawi
się jako osoba
zagubiona
życiowo, która
mimo
negatywnych
skłonności stara
się pracować i
normalnie
funkcjonować,

Z tych
wszystkich
względów za
karę adekwatną
do stopnia
zawinienia
oskarżonego i
stopnia
szkodliwości
społecznej
popelnionego
przez niego
przestępstwa
uznano karę
jednego roku i
sześciu miesięcy
pozbawienia
wolności. Kara
ta powinna być
wystarczająco
dolegliwa, aby
oskarżony
zrozumiał
naganność
swojego
postępowania i
zostały spełnione
wobec niego
funkcje
poprawcze i
wychowawcze.
Kara ta powinna
też przyczynić się
do właściwego
kształtowania

świadomości prawnej społeczeństwa.			
5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
1.1.		art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			

4.1.		art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III i IV	O nieopłaconych kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu w postępowaniu	

**odwoławczym
orzeczono na
podstawie §4 ust.
1, 2 i 3 oraz
§17 ust. 2 pkt
5 rozporządzenia
Ministra
Sprawiedliwości
z dnia 3
października
2016 roku w
sprawie
ponoszenie przez
Skarb Państwa
kosztów
nieopłaconej
pomocy prawnej
udzielonej z
urzędu (t.j. Dz. U
z 2019 r. poz. 18).**

**Sytuacja
materialna
oskarżonego
uzasadniała
zwolnienie go
z mocy art.
624 §1 k.p.k.
od ponoszenia
kosztów
sądowych za
postępowanie
odwoławcze.**

7. PODPIS